

ლიტერატური

გურია

საქართველოს მუნიციპალიტეტის კავშირის გურიის ორგანიზაციის გაზეთი

№ 3, (6), ივნისი, 2020 წ.

ჯემალ კვერენჩილაძე

ცხოვრება კაცის

რა არის მაინც ცხოვრება კაცის,
თუ ავდოის ფრთხი ქარივო გარწევს,
თუ უბედის მგელივით დაძრწის
და საბრძოლველად დუღლში გიწვევს!?
მაშვერილი მაქსი ტყვიისთვის მეტრიდი,
სეკრა გილუქვს ფაქრების ფურცლებს
და გული, როგორც საცეცხლე წერტი,
ტყვიის ისრებს მოთმჼნია უძლებს...
არ დაცდენია გულს კანეს ერთი,
თუმც უშის ისევ ტყვიების ბოდვა,
და... ღელავ, როგორც კლავიშე ვერდი,
რომ არ მიჩურდე და გურქებს შუოთვა...
გულის შესასვლელს არასდროს კეტავ,
ტყვიის ფრინველი თუნდ მოხლეებს ასი...
რაძენჯვერ უნდა განგვირონ ნეტავ,
რომ გააღრჩენის მიგუცეს შანსი!?

ჯერ არა!

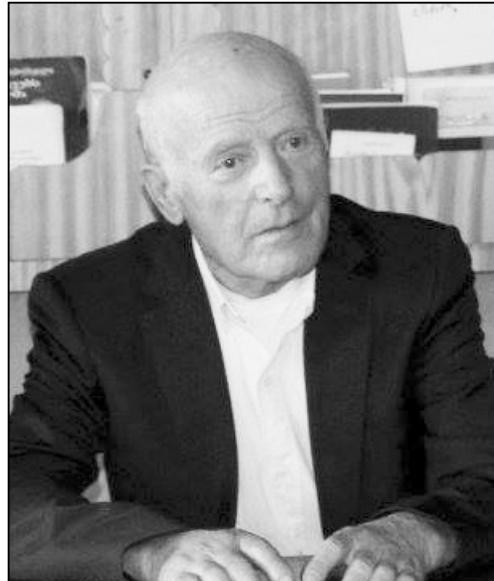
„ჯერ არა, იქით! ჯერ ცოტა მაცა!
ვიბრუნებ გულის აგლეგილ ნაჭერს.
შენმ შეხვედრამ თავზარი დამცა,
ეს სიხარულზე მეტია ასვერ...
დარუბანაძამდე?! ჯერ არა, მაგრამ...
სიტვას ვიზუტებ და ვსუნთქავ სარბად...

სულ ვამაკაჟა ასეთმა დაღლამ,
ბედნიერება ეს არის ალბათ...
ალბათ კი არა, მართლაც ეს არის,
როცა სამოთხეს მტერი არ გიმოვს!..
ახლა აღარ ვვრმნობ ტკივილს მე ძალის...
დამტოვეთ აქ და... არ გამაღიძოთ!..

ნოდარ დონაძე

რას იზამს მარტი

ვზიგარ ბუხართან, ჩემთვის, მარტო,
გარეთ კი ბარდის,
უკვე თავდება თებერვალი,
გვწევება ძარტი.
დეკემბრის თოვლი ჯერ ისევ დევს
გაუძირებელი,
გაზაფხული კი კარს მომდგარა,
ფხიზლობს სოფელი.

მარტის ამინდია თუ იგადრა,
კიდევ მოთოვა,
მაშინ ძველ იდებს კვლავ მოუწევს
ფრთხილად დათოლვა.
გარეთ ათასი საქმე არის
საკეთებელი,
ახლა სტირდება ბაღს და ვენახს
მზრუნველი ხელი.

რა უსაშელო დამე არის,
დრო ნელა გადის,
არავინ იცის, რა იქნება,

რას იზამს მარტი.
რა გითხრათ, რა სჯიბს ბუხართან ჯდომას
და თამაშს ნარდის,
აღესის ღვინო თუ იქნება,
გაქრება დარღიც...

უნი არ მტოვებს ლექსების წერის

სტრიქონი სტრიქონის თბილად ერწყმება,
გზნებით სათქმელი გარითმულია,
სისხლი ძარღვებში აჩქრიალდება,
მგრნი, ნამდვილი გაზაფხულია.

ჩემი სამშობლოს ავიც და კარგიც
მე მესმის, როგორც მიწის ყიფილი.
ლექსეშია ჩემი სევდა და დარდი,
სიხარული და გულისტკივილი.

ლექსეშია ჩემი წევნაც და ლხენაც,
ჩემი ფიქრი და ჩემი იცნება,

როცა ჩავცექრი ამ თოთი აწერებს,
ამონათქმებს ჩემი ღექესბის,
გული მაქს გზნებით, სიღარი თავის,
სტრიქონის შვილივით ვერდები.

და კარგად ვიცი, ბოლოს რაც გველის.
ცნობილი გზით წამისვლელი ყველა,
ჟინ არ მტოვებს ლექსების წერის,
ლექსებით ვსუნთქავ, ვტკები და ვლელავ.

სტუმარი

გივი სიხარულიძე

სცენის ოსტატისაგან ძურის სცენის დიდოსტატებას

შვი ტერსედესიდნ ვიდაც მოლოდი ჩატული
ტიპი ჩამოვდა, ეკლესიასთან მდგრომ შვიდ მათხოვარს
ცალ-ცალებ ფული ჩამოვრიგა: - ეს თქვენ, ჩემი
კოლეგები, უთხრა და სწრაფი ნაბიჯთ ტამარში
შვერდა. უკან დაბრუნებულს მცირეწლოვანი
მოწყვლების მთხოვნელი ბავშვები შემოე სივნე: -
ბიძა, ჩვენც გვაჩუქერ რა ფულით? მნ ყველას თავზე
ხელი გადასვა და დამტლანი სახით გაიძახოა: გუც
თქვენ, ჩემი პატარა კოლეგები, ესც თქვენ და თან
ფულს გამტებულად არიგებდა.

მერე მანქანამ დაგვადა, სწრაფი მოწყვლება აფე-
ილს და მოსხვებმა გაუწინდა. ერთი მოწყვლების
მთხოვნელი მეორეს მოტერიალია, - მიჭო, შაქრი, ჯერ
არ მასხვილ ამ კაცს ჩვითვის ფულის ჩუქების დროს
არ დაყოლებინოს: - მიღეთ მოწყვლება, ჩემი კოლეგე-
ბორ. არა, მოხლ დღიურის ცნობისი შახობლი შახობლის,
ტელევირნი არ გამსაზღვდება ისე, რომ ვა არ
გამოჩენდეს. ხალხი მაგის გვერდშა და მე მგრინი არც
მთავრობასთან უნდა იყის მწერალად. ჩვენ, ქუაში
მოწყვლების მთხოვნელი რა მაგის კოლეგები ვართ,
ვერ გამოიგია. საუარმი რომ მათხოვნარი ჩართო,
ერთ ქალი და ერთოც ხაში შესული მაბაცა -
მოედ საქართველოს მაგაზე შე და მოვარე ამისიდის
და მეც ვერ გამიგია რა ჩვენი კოლეგაო. ერთ-ერთმა
ყველას გამომდებლი თვალებით გადახედა და დასხინა: რომ
არ ვიცოდე რა გულამი კაციც არის, ვთვიქუებ-
და მსხრად გვაღვისტოქა, მაგრამ მის თვალებში
იმხელა სევდას ვებავ, რომ ეს ამავა ყოვლადგამირ-
იცხულია! - მათ სუარმა მეტესის ერთ-ერთი
მრევიც ჩართა, - არა, არა, სიყვარულისთვის არის ეს
კაც დამაღიბებული! ერთმა მოხუცამ ქალმ კი კა-
ბლას გასაგონად სმახალი წამოიძახა, - ერთხელაც
ფულის რომ მაჩუქებს და დაამატებს, ესც შენ, კოლე-
გო, უნდა კვითხო, რად ფიქრობს, რომ ჩვენ მისი
კოლეგები ვართ. მაცა, მაცა, - თქა შაქროშ. მოდი,
ყველას სჯობას ნოდარას კვითხოთ, მაგ კაცის შესახებ
ცელაფერი ცელონებათ.

მკეცისის შესასველოთან მარცხნა მნახეს,
ჭალრაწვერიანი, თვალებშეშებულებული გახერხულ
სამიაში გამოწყობილი ტიპი იჯდა, წინ ამატა ქუთის
ნაგლევი კდო, საღამაც რაძენიშემ იცოცორანი
მოსინდიდა. სწროვე მასები და დამატებით მისაუქრინი.
ნოდარ, - უთხრა ერთ-ერთმა, შენი სიძლიდისი გამო
მოედი საქართველო გიცნობდა, არც ფული და გაიკლა
ვიმესთვის და რესტორნების დახურვაშიც ქუცხაზე
ბადილი არ გაყალა. თანც ვწერდა მისი დამაზების
დროს თავზე ქუდს იჯგასტავ, თავს ღუნაც და სახეს
არიდებ, ვართანტი არ არის შენ მაგ კაცს კარგად არ
იცნობდეთ. ნოდარს მუკახაცები ხელვით უძირან ნახ-
ვრად დალილი არყოს ბოლოი გამართო, პართან
მითრანა და ხარბად დაწარავ. ცოტა ხაში თვალებში
გამოხვდა და ამოილებულებულა - გიმერდით რაზეც
საუბრობდით, მაგრამ ისეთ „პატერაზე“ ვრაფა,
ჩარევის თავი არ მქონდა. გიგარით ასა, კოლეგების რომ
გიმართოთ? მისი შემდევ რაც გავლენაში მეტესი
არ გამოიდება. ჩემი სამარტინი ჩემი კოლეგები
და დაღურებული მარტი არის. გარდა იმისა, რომ თქვენ
აგრძელდათ მსახიობებიდ, იმ ტიპს კარგად ვიცნობ,
დაღურებული მსახიობისა. ის არაფერს ჰქონს, ისეთი
ცხოვრება განვლო - თქვენს მტერს და აეს! აბერძენიაში
მშერი-მწერებალი დადიოდა, დღეს კი ჩემშე უკო იცით კინც
არას. გარდა იმისა, რომ გამოვარება არის, როგორც მათხოვნის
თავი დაანგარიშება - კათ, კა ახლ, სიულელების
თავი დაანგარიშება - შეებასუხა შექრო. მაგას მათხოვნის
რა უკის ბიჭო, ლორდთა პალატის წევრით დადის.
- ეს, შაქროვან, საქე იმამა, რომ ჩემის წრესან,
საღაც მე აღდგომის წითელი კატიონ დაგორილი, დღეს კი
ჩემი სედვით შეახდება და აღიარება მშერი-მწერებალი დადიოდა, დღეს კი
ჩემშე უკო იცით კინც არის. გარდა იმისა, რომ თქვენი
კოლეგები, როგორც მსახიობის, ჩემი კოლეგები არის,
როგორც მათხოვნის. - კათ, კა ახლ, სიულელების
თავი დაანგარიშება - შეებასუხა შექრო. მაგას მათხოვნის
რა უკის ბიჭო, ლორდთა პალატის წევრით დადის.
- ეს, შაქროვან, საქე იმამა, რომ ჩემის წრესან,
საღაც მე აღდგომის წითელი კატიონ დაგორილი, დღეს კი
ჩემი სედვით შეახდება და ახლოს დარღობის სამუშავებაც
არ გამოიდება. მე რომ სედვით ხალხს ვიცნობ, ისე
არაგინ. რა თქა უნდა, მათ შერისაც არან
თავმოცარებითი სასე ადამიანება, მაგრამ მათ თქვენ
ვერასდროს გაცნობით არა არა არა ჩჩდებან
და არც სურვილი აქვთ გამოჩენის. თქვენ დღის
ბოლოს იმდენი ფული გიგრივდებათ, საუთარ
ოვახებს კი არა, რომ განდოლეთ სხევებისაც
დაეხმარის. მათ კი, თავმოცარებია შერჩენით. ამის
გამო ლაპახებსაც სტრანჯაქები და თავისი თავსაც. ეს
ტიპი ხელოვნობის სულ სხვა კატეგორიას გაუთვისის,
რომელიც სცენიზმის ასენის ასენის სტრიქონის
ნიჭიერები გამოიღენ, ამის მიზანი და დამატებით
გამოიწვიოს. მათ მიზანი და დამატებით გამოიწვიოს.

სტუმარი

გივი სიხარულიძე სცენის ოსტატისაგან ქუჩის სცენის დიდოსტატებს

მც კა მოწყვლების გაღების დროს კოლეგა გაწოდოთ. ეს კაცი ერთი მაღლობელის რვახში თამაცა იყო, ოჯახში, რომელსაც არც სინდისა შემჩენია და არც ნასური, ყველაფერი უფლებელი გაუყიდეს. ამან კი ისეთი სიტყვებით შემჯო, ისეთი დიდება უთხრა და ისეთი ბალადა მარტოვნა, სირცხვილისაგან ლოკები ასწოლდება, მოლიორინი კი იღება და ფუსლობისავთთ იმტკიცა მისი პიროვნებისასგან წარმოქმნებულ სრულიად მიმდინარება მის ასეთი შემუშავებას. სუკრის დამთავრებისთვალით, მასანძელმა მაღლინებულმა გვირდებულ გაიხსრო, არ ვიცა რისითვის, მაგრამ როცა ჩერი მსახიობის მაღლობების კორიატულს კუსტერი, მიგხვდი რაც მოხდა. სხვაგანც ბევრჯერ შეესწრებოდა მის თამაციას, მისგან წარმოთქმულ სრულიად არადამაჯურებულ ფრაზებს დასაცემულიად მიძღვნილს ძლიერია ამ ქვენისადმი. ხშირად მითქმირია, რა მაგარი მსახიობა თანაც რა დიდი ღონის მათხოვარი-შეტეხი. ის ჩერნავით ლარზე და 20 ოცნები არ ხერხდავდა, მისი ჰითორია თუტრისა და კონის ჰითორიასგან განსხვავდით, ძალზე დიდ თანხას წარმოადგენდა, შინაგანად ფრაზების მძღვა, მაგრამ მის ნიჭირებას გადაირებდნ. ჰეკინი იყო რიგახების გადარჩნილობის. როცა დამტკიცებულება, ჯამამ ისე, რომ ეტყობა ფრაზე არ აძღვარა, სამდლობელი სტუფი წარმოთქმა: - მაღლობა ძმები ჩერი და გადარჩნილობის სტუფის მიზნით, როცა უმდლეს სასწავლებელში ვსწავლობით, მეცნია დადასტატებულ და რასწორება გვზრდინება, თურმე ეს ცხოვრება კომედია დიაც კა არ ყოფილი, ის კა, რაც კომედია მუკინა, ტრაგედია ვეგეტა, ის, რაც ტრაგედია გვექცა, თუდან ბოლომდე კომედია ყოფილი. ჩერი ცხოვრებაში არ მახსინებელი მათხოვისთვის ფრაზე არ მიმტკიცს და როცა ფრაზე გვერდი, თავი რომ შეუსაცხოვილია არ იგრძნის, ყოველთვის დაგაყოლება, ეს ჩერზე, კოლგაუ-შეტეხი. მათ განცვიფრებულ სახეებს რომ გრძელავ, გვერდი ბი რასაც ფრიქონება, ეს კაცი ჩერმ არ გაიგება, ჩერნ, მათხოვის რა მაგის კოლგები გართო იმს კა გრ წვდებან, რომ ჩერნ სხვასხება ლიგაში მოიამაშ მათხოვის გართ. მე პარველ ლიგაში, ისინი კა მომდევნი, ზოგი მეორეში, ზოგი მესამეში და ზოგიც მეოთხეში. ზოგი კა ლიგაც არ გაჩნია და ცდილობს როგორმე რიტელიმე ლიგაში მოხდეს. როცა ფრელს ვარიგბი, ჩერთვის გვტრჩები, მოგესალმბით, პარველი კლასის მათხოვის შემდგომ ეტაპზე მდგარ მათხოვის, ჩერმ ნიჭირება კოლგები!

ნუგზარ ჯორბენაძე

სავსე მოვარის ცქერა.
რაც იყო და რაც არ იყო,
იქცა მოგორებად,
ნისლისფერი საღამოდან
არაფერი შემრჩნა.

წუხილი

უძირო დიღას ცვარ-ნამი სტუმრობს,
მუქი ფერები ურიგოდ ხუმრობს,
ხელოთ არსებული ლურჯი კაღამი
წუხს, რომ ფურცელმა არ თქა საღამი.
კველგან ბეღეოთის ხელმწიფე მახმინს,
ფიცხი ტირიფი ცხარე ცრემლს მითმინს,
ველრ ვიხდე წმიდა სონი,
ძველი მტკვარი და ძველი რიონი.
ფეხი გაგიხმა თმენის ნარგაო,
გაუჩინარდი ცისკრის ვარკვდავო
მკრდი უღირსად ჭირმა ჭამი
გთხოვ შემოქმედი შველას, მამაო.

საქართველო

იმედია არ ვიქები ფუჭი ნატვრის ამარა,
ეგებ შეკრა გამარჯვების გაფრინდილი კამარა.
დეთის შეწევით გაბრწყინდება მხარე ჩერმ
პატარა
საქართველოს სიყვარულმა მე ანდაბან
მატარა.
აღარ დაჭრის მხარში ქართველს ტყევა ცხელი
აფხაზეთო, განახავ სანამ თმებს შეიაყრობს
ჭალარა
შინაგანი სივრცე თუკი გოდვის მტვრმა
დაფარა
დეთისმშობელმა ინება და კალთა გადაგვაფარა.

მონატრება

ნისლისფერი საღამოა,
ნისლისფერი თოვა,
ცაჟე ღრუბლის სევდიანი
და უსაზღვრო გლოვა..
მენატრება ის ღიამილი
ვარსკვლავებთან ერთად,
მენატრება თავიული,
რომელიც არ ჭერება.
მენატრება ის საღამო,
ცოტანით რომ ჩერება,
აღბათ, ნისლი ჩამოწევა
გამეცლება ძალა.
ნისლისფერი საღამოა,
ნისლისფერი გროვა,
უსაზღვრო შორეული
ციდან ფიფქის ცეკვა,,
მომენატრა ის თვალიბი,
ვარსკვლავების კრეფა,
მომენატრა გნებიანი

საბაზუმო ლენსები

ჯემალ (დავით) დობორჯგირიძე

ბაბუქ თქვა: „არვე გიმრავლოს,
ხარ მესაქონლე კაცი.

ნებვი დახტის და კაკინებს,
პოდა, „კიინას“ ვარქებევ,
ქართაც შევხიძე გულდასმით
და მომემატა საქმე!

სულ ბაკი-ბუქით დადის
ჩემი ბაუნა ვაცი.
ნორჩ რქებზე ველურსები,
თითებით ქოჩორს ვვარცხნი.

ტფოდან ჩაორმაქის უხვად
ძერხლი, ბიძვი და სურო,
ეს დედათხისოვას, თქვენ რე სვით,
რამდენიც მოგესურეთ!

თუ გადაგრჩებათ რამე,
ჩემი ბაკუ და კაკი,
თხის რე მეც მასვით, გახსოვდეთ,
თქვენი მომდლელი გივი.

ვაიმე ჩვენი გრალი!

გუშინწინ მაგრად ჰყინავდა,
გახერქა მარნის ჭური,
გუშინ ბოჩოლა მოგვიკდა,
ბრაოდა დედაფური.

ბებომ თქვა, დავილუპეთო,
ფურს გაუშრება ცური“,
ბაბუქ არ მოინავდა
კარგად რომ გევლოთ უკრი.“

მე და ჯაბას არ აგვიდება
ტყება და საყვედური,
ჩემებ ან რძეს ვინდა გვალისების,
უნდა გხრათ ბერლა პირი.

მეიარული ბგერები

ღო-ს ცვარებია ღო-ს ყლაპა,

რო-ს – სეირნობა ურებითი,

მი – მი-მინოთი ნაღირობის,

ზა-მ – ფაფა ჭამა სურებით.

სოლ – სოლი-ით შეშას აპბს და

ლა – მი-ლა-ქ-ლა-ქბს ქალაქში,

სი – ბატონ მი-სი-სი-ნებს და

მიტოპავს გუბე-ტალახში.

ტრაპახა ზურა

– აბა, განი, განი,

და უკიდურეს დოლი!

მე ვარ ფაღავანი,

მიმიძებეთ ტოლი!

ტრაპახობდა ზურა,

წრეში შეხტა გვლა,

აჭყაბინდა ზურნა,

განაბა ყველა.

ტრაპახობდა ზურა,

წრეში შეხტა გვლა,

აჭყაბინდა ზურნა,

განაბა ყველა.

ტრაპახობდა ზურა,

წრეში შეხტა გვლა,

აჭყაბინდა ზურნა,

განაბა ყველა.

ტრაპახობდა ზურა,

წრეში შეხტა გვლა,

აჭყაბინდა ზურნა,

განაბა ყველა.

ტრაპახობდა ზურა,

წრეში შეხტა გვლა,

აჭყაბინდა ზურნა,

განაბა ყველა.

ტრაპახობდა ზურა,

წრეში შეხტა გვლა,

აჭყაბინდა ზურნა,

განაბა ყველა.

ახალი თარგმანი

გარიბა ცვეთავა

XXX

წაუკითხავად ერგოთ დადება.

არც ვინ კითხულის, არც ვინ იწონბს,

მაღაზიაში დაყრით მტერი,

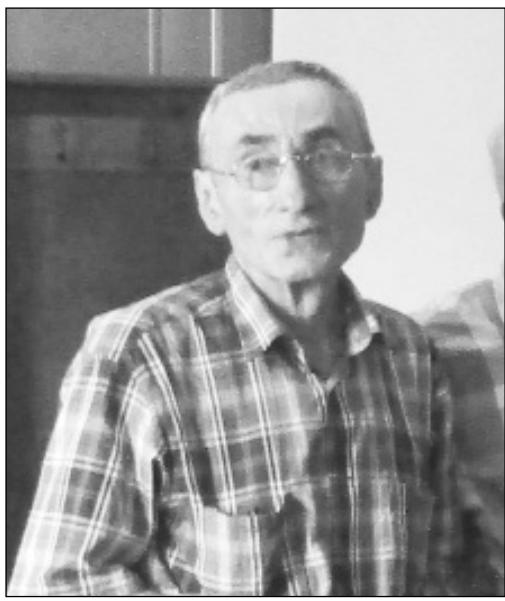
ჩემს ლექსებს, როგორც ძვირფას ღვინოებს,

მწამს, დაუდგინ გაყიდვის ჯერი.

თარგმა ჯემალ (დავით)

დობორჯგირიძე

ოთია ტრაკაიძე

მე და ოქენე მტრები?! – ვინა თქა,
მესამე ძალას ერიდეთ,
ლექსიში ვწეროთ მმობაზე
და სტრიქონ-სტრიქონ შეკრიგდეთ...

სიტყვის ფასი არ გემლებათ
და სიტყვა იგი ღმერთია,
სიზმარმა გხედავთ თრივეს
და საქართველოს ერთიანს...

დღეს ღამე მოსდევს, ღამეს – დღე,
ეს არის ჭეშმარიტება,
ღამე გავიდა, ბიჭებო,
დღე გვინდა და დღე იწყება.

სეპის ნაკვალევზე არასდროს ვივლი

დამალა ფიქრმა, ოცნებამ ფუჭმა,
ფეხლა ლოდინა ყოფილა მწარე,
ეს, მებობრებიც აღარ მოდან,
დაღონებული დაგხურავ კარებს...

და მიკვიდვი ღამეს შფოთიანს,
ძლიერ რომ ჩანს ცაზე – სურგის მთვარეს,

„ლომისკარელში“ ღმერთს შევავედრებ
ჩემს საქართველოს – საყვარელ მხარეს.

და წავალ მერე უმისამართოდ,
სხვის ნაკალებზე არასდროს ვალი,
ჩემით მივაღწევ, რასაც მივაღწევ,
მე ასე მინდა, ამას აქვს ხილი.

საღმოვდება, აგრძლდა უკვე,
შესაბამისად აიჭრა ფერი,
სიმძიდრე რა მაქს, გულით რა მიმაქს,
ორი სტრიქონი – სხვა არაფერი.

***

სუფსის ტალღებში დაიხრით მთვარე,
სურების მთებში მენა გავარდა,
ეს ბელი ღამე აშნებს მგზავრებს,
ყველას აშნებს, ჩვენ ორის გარდა.

სიცარიელე მკაცრი და უტყვია,
მეტური მხოლოდ ღრუბელი თალზი,
დუმძნენ წიფლები, დუმძნენ მუხები,
იდგა ურყვეად დუშილის ტახტი.

ცაზე არ ჩანდა ვარსკვლავთა გუნდი,
მთებს ედებოდა ნისლის ნამქრი
და შიგადები გაელვებისას

ჩნდებოდა ხოლმე კლდეზე ჩანჩქერი.

სუფსის ტალღები ნაპირს ებროდა,
იყო მომტბიტი, მიფუჩდა ქარი,
ფიოლებიც დამძნენ, გიასტენდნენ თითქოს,
რას ამბობს ნეტა კაცი და ქალი.

მდინარე სუფსა დავძლიერ, მახსოვს,
მთებიც, კლდებიც განვკლეთ უცნებლად,
გაფიცირდებათ, მაგრამ, მერწმუნეთ,
ეს ჩენ შეეძლით შეუსვენებლად...

წამოგვეწია დილა მგზავრივთ,
თითქოს გააპეს სიგრცე მტრებმა,
დაღლილ-დაქანცულია, მაგრამ ბეღინერთ,
მალე დღეც თბილი მოგვავებია.

გზებზე გააშრო სველი ბალახი
მზებ ამოსულმა დილაადრიან,
ისიც ხარობდა ჩექი დასახვთ,
უხვად გვაუქნდა სხივებს მაღლიანს...

ბოლოს დადგა დრო, დრო განმორების,
თავის გზა ჰქონდა ქალს – ჩემს ფერიას,
მას შემდეგ გელი დათმულ აღიღიზე,
მას შემდეგ უკვე ოცი წელია.

ჩემს აჯანზ და ოს მეგრბარ არეტებს

დღეს ღამე მოსდევს, ღამეს – დღე,
ეს არის ჭეშმარიტება,
ღამე გავიდა, ბიჭებო,
დღე გვინდა და დღე იწყება.

სიმღერა მამულზე

ჩემო ტკბილო მხარევა,
ჩემო სანუკვარო,
გმირთა წმინდა სისხლით ნამულო,
მე შენი შვილი ვარ, შენთვის დაგიბადე,
უნდა გემსატურო, მამულო.
ასე ზურმუხტი და
ასეთი ლამაზი
მხარე შეწნაირი სად არი?
ყველა მგოსანი და
ყველა მოძღვალი
უდამ გიმღეროდეს მზად არი.
მრავალჯერ გადაგწვეს,
რავალჯერ დაგჩებეს,
გმირ ხალხთა ცრემლებით წამებულო,
მაინც ფენისივით ფეხზე წამომდგარო,
მზით გამრწყინებულო მამულო.

ვიძრები მომავალზე

სკოლას როცა დავმთავრებთ,
ჩემო დებო, ჩემო მებო,

არ დავტოვოთ ეს სოფელი,
სანეტარი საოცნებო.

გაის ინჟინრობა უნდა,
ექიმობა უნდა ნანას,
მე გავხდები გამგბელი,
რომ ვაშნო გზა და შარა.
– მე ინჟინერი ვაქნები,
აქ ვიღვაწები, – ამბობს ლუკა,
გზას გავიყვან მოსახვევშიც,
არ დავტოვებ არც ერთ შუკას.
შზა მწერალი გახდება,
ბადი გაშემებს ლიანა,
ყველანი სოფლებს მიგხედავთ,
მარტო ქალაქებს კი არა.

გაზაფხული

უყვარს პაპას, როცა ხედავს
ყვავილების ათას ფერებს.
ხელს შემოგეხვევს ერთად ყველას,

ჩვენთან ერთად წაიმღერებს.
უყვარს გაზაფხული მოსკლა,
როცა პავა არის თბილი,

უყვარს მეხა მაშინ, როცა
დგას ეზოში მხრებებაშლილი.

გვიყვარს შრომა მასთან ერთად,
კვლებს კამახდებო, წელმოხრილი.

სანამ გვალვა დაწერება,
დავრგავთ ნერგებს – მსხლის და თხილის.

ის

მე ია ვარ, ლურჯი კაბით,
გაზახულს რომ ვეგბები.
ხალისთ ვჭრებ მინდორ-ევლებს
და მზის სხივებს ლაღად ვხვდები.
განა მარტო ამოვდიგარ?
გვერდს მიმშვენებს დები, მმები,
ნარვიზი და ყოჩივარდა,
ზამბახები, ენძლები.
ყველა ერთად ვალამაზებთ
ჩექი ქვეწის მოქს და ველებს,
რა რიგ ხატავს ეს ბუნება
ყვავილებით ათას ფერებს.

სიზმრად ვნახე, რომ ნატრობდა
კაცი გუთანსაო.
მუხას ცრუ ქოცი ახრჩობდა,
ჯანმრთელ მუხასაო.
დიას ქოცი, არა მუმლი,
ჰავადა ტურასაო...

სიზმრად ვნახე ესეოდენ
ქვეწის ხულასაო
ნაც-ქოცები ესეოდენ
ქართულ მუხარაო.
მუხას ჩეხდნენ, უკეთებდნენ
მტერთა ბუხარსაო...

სიზმარი არ ამიხინონ
ბექერ მუხარანსაო,
თორებ მაგათ არ ვალირსებ
დამპალ მურყნისაო.
ვაი ბულასაო და
უი ტურასაო!..

კი ვართ ღირსი...

რომ არ ვთხზავდეთ, რომ არ ვთხზავდეთ,
სავარგულებს რომ არ ვხნავდეთ,
დაღოცები ვაზს რომ არ ვსხლავდეთ,
ფურნის ნაეურს რომ არ ვსამდეთ,
უფალი რომ არ გვიყვარდეს,
ჯვრის და ხატის რომ არ ვგწამდეთ,
ერთურთს ვპამდეთ მუდამ ძლამდე
და ვკოციდეთ დუშმანს ძმამდე,
სათქმელს არ ვამბოდეთ სხვამდე,
რომ ვერ ავიღიდეთ მთამდე,
რომ ვერ ვაშვებოდეთ ზღვამდე,
კი ვართ ღირსი, რომ მოზვავდეთ...

რომ არ ვწერდეთ, რომ არ ვთხზავდეთ,
სავარგულებს რომ არ ვხნავდეთ,
დაღოცები ვაზს რომ არ ვსხლავდეთ,
ფურნის ნაეურს რომ არ ვსამდეთ,
უფალი რომ არ გვიყვარდეს,
ჯვრის და ხატის რომ არ ვგწამდეთ,
ერთურთს ვპამდეთ მუდამ ძლამდე
და ვკოციდეთ დუშმანს ძმამდე,
სათქმელს არ ვამბოდეთ სხვამდე,
რომ ვერ ავიღიდეთ მთამდე,
რომ ვერ ვაშვებოდეთ ზღვამდე,
კი ვართ ღირსი, რომ მოზვავდეთ...

თუკი გვარიმევს ხმაში ხალის
შემახილი „აში ხარის“,
თუ იმედად არ ვართ ხვალის -
ვარეთ კაცის, სახლში ქალის
თუ არა ვართ ჯიშის, ვარის,
თუ წამშლელი გახდით კვალის
დიდორის და ტაშისკარის,
კი ვართ ღირსი ავი დარის...

რომ არ ვთხზავდეთ, რომ არ ვწერდეთ,
სასწაულ რომანს გმღერდეთ,
მამულისთვის რომ არ ვგერერდეთ,
კი ვართ ღირსი, გადავშენდეთ!..

მუხარანის სიმღერა

სიზმრად ვნახე, გვერხეოდა,
გვხდიდონ წულასაო.
მუხას ნაცი ეხვოლდა,
მაღალ მუხასაო.
დიას, ნაცი, არა მუმლი,
ჰავადა ბულასაო...

გმობიარობა

მე უროლოუმა „მამობიარა“,
შენ გინეკოლოგს მიანდე მენჯი,
შენ სახლში პირმშო გამოგატანეს,
მე – გიშრისუერი, ცხრაბილა კენჭი...

ღერილი მზეს

ჩუმად გაქებ და გადიდებ,
არ მჩევეთ გვირილები,
შენი იყოს, მხოლოდ შენი,
რაც დაგვრიფე გვირილები!

მივდიოდი, დამაბრუნებს,
ასე მითხრეს, შენებ გაშველა,
ბებერიც თვალს ვერ გისწორებ,
მზეო, ვით ქალს თვალგიშერას!

შენი შუქის მადლი არის,
რომ ვერ მიპას გულს მიქელა,
შენ რომ მკერდი დამიდაღე,
ის ჩიტი ვარ, გულწითელა!..

ნინო ვაშალომიძე სიყვარულის ისტორია

და მოუნელებელი ამბავი არ დაატყდათ თავს - შეიღო მოუკადათ!!! ჯარში მოუქცდეს!!!

მათთვის ნაციისფერი გახდა ცხოვრება... ძალიან ცოტას საუბრიადნენ. მხოლოდ თვალებით ეუბნებოდნენ ერთმანეთის სათქმელს - „გაუძელი, არ დატყოვო, ვერ გადავიტა...“

დამავიწყდა მეტქა. დაოჯახებული შეილები მათთან არ ცხოვრობდნენ. ცხოვრობდა მხოლოდ ერთი ვაჟი.

ქალმა დარღვა და ცრემლის შეაჭერინა გული. კაცმა სასტელში ნახა „თავშესაფარი“ ...

... ინსულტი, მეტყველების და კიდურების პარალიზმით. ქალის დარღვა და ფიქრი ჯამშირთელობა აისახა. კაციც გატყდა - დაუძლურდა...

მწვავე ინსულტმა კი, რომელიც დედას განმიერებით მოუვიდა, კავი იძულებული გახადა იყო დასთან წაყვანა. მამა კი დაიტოვა, იმედიდ დაიტოვა.

განმორებისასაც სიტყვა არ თქმულა. მხოლოდ თვალებით და ხელზე - ხელის შეხებით. ამჯერ-

ად კაცი: „გაუძელი, არ დამტოვო, ვერ გადავიტა...“

„ ქალმა ლოფაზე ჩამოდენილი მდუღარე ცრემლით უპასუხა...“

... დამის 2 საათზე სასწრავომ კაცი იშემიური ინსულტით, დიდი ქალაქის კლინიკაში გადაიყვანა...

ერთი თვე ის იქ - ეს აქ ებრძოდა სიკვდილს და მონატრებას...

... დამის მომაკვდავი ქალი სასტელში მოიყვანეს... კაცი გამოიწისას დიდი ქალაქიდან სასწრავოში წამოიყვანა...

კაცი შფოთავდა, თვალებით ამბობდა : არ წახვიდე, არ გაბედო, დამელოდე...

სასწრავო ჭიშკარში შევიდა. ექიმმა კაცის ბიოლოგიური სიკვდილი დაფიქსირა. ქალმა ეზოსკენ გახედა. თავისისფერმა თვალებმა კი თქა: „მოვიდა, მორჩა!“

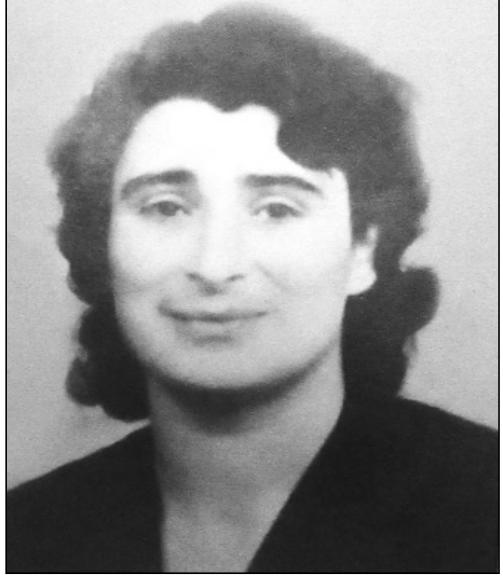

...ასე დაწერა ჩემთვის უცნობი ქალისა და კაცის, უთქმელი სიყვარულის, ნაძვიელი ისტორია...

რუსულან ბერიშვილი

ღყავის შემით გამომცხარ ლადორის პერზე დაყოლებული აღმასხანის ლექსი

გაგრძელება, დასაწყისი ინილეთ წინა ნოტერში

ჩამომჯდარ იონა ბაბუასკენ მიაჩინა, ზედ თეფშები და ჭიქები დააღიაგა. მინავლებული ნაკვერჩალი გადომოყარა, კერძე დააკაცუნა, ნიგუზალით დადარი შემოცალა და ბუხრის კუთხეში მიაყუდა. მართლა არ უნდოდა კერძის გარეცხვა. არც გაურეცხა. ბუხრის თაროდან გამოლებული პაწია ცოცხით დაფერთხა, დატეხა და სუვრის შუავლები დადო. ასეთი კვერის გამოცხობა თუ არ იცი, ნახახი მაინც უნდა გქონდეს და აღარ გაგიკარდება. რატომ აქეს ამ ძნელადასანახელავებულ საჭმელს ასეთი მიმზიდველი სურნელი.

იონა ბაბუა ჩერობდა, მაგრამ ოჯახის ქალს თავისი დრო და წესი ჰქონდა. თხოლის ჯოხის შამბურზე კუპატის მოგრძი ნაჭრები ჩამოაცა და ნაკვერჩხალს შორიახლოს მიაუშვირა. მაღალ წამოვიდა წევთები. თეფშებზე შეაზე გადახსნილი კვერის ნაჭრიდი დაგვიდო, შიგ კუპატი ჩადო და ხელი მოუჭირა. მერე ძველებური, ოვალური დიდი თეფშით ნიგვზით, ნიორით, ნებელი ქინძით და ქოდარით შესუნელებული, ქარვასავით ყვითელი მუშავი კეშვერ ფხალი მიიტანა. ბილოს კი, მოზრდილი კარანჩხეთ, შეყვაისფერებული ხეჭვეურე, ლიმონის და ფანგის ვაშლები, პანტე, კვეტიტე და ზედ მოყრილი ზომარტლიც დაფგა.

- რა დაგვიწყდა, მარას, თუ იცა?

- უა, ჩემთ სიკეტილო, რაი და კვამწარახი. ისე აფი არ ჭამს საჭმელს, - და იმ დავიწყბის ჩემთვერით მოკაფული ადესც მოაყოლა მარა ბებიამ.

- რამდენის ხარ ახლა, იონა ბაბუა? - ვეპითხები.

- პირველ ქრიშტიანთვეს, ძველით, გავათავე რომელიზაბეგიდებული. ახლა ხომას სამოზდარევას თეფერვალი? ვიცი ისე, როვაც მე შენ გაიურევ, რომე ას წელს ასე რომ ვარ, ისე დაგაკარკვალი და მერე მევიკეთე, აბა, რა იქნება!

- გიმინოს ღმერთმა! ახლა მომიყევი აღმასხანეს ამბავი, თვარა დამაღამდება.

- კა ციცობური ხომ იცი, ზემოსურებში, იქნე იდენტ ბედინებულები. ბევრი იყვნო, კა ჯაშიერი ხალხი. ჩენ მამინ ერისთვებს ვეკუთვნოდით. არ შორდებოდნენ თავადები ბუკისციხეს. სურების ტყეო მაგენის იყო და უსილაურებდნენ, ევება ფარა ვიშვოოთ. ჩენ, საწყალ ხალხს, ამ ტყის პატრიონს, ფორჩის მოჭრის უფლება არ გვქონდა.

აღმასხანე არნახული შეხელელი ვაშავი იყო. რომ მეიზარდა, წეიყვანა ბუკისციხეს ზურაბ ერისთავები და დეივენა ხელის ბიჭად! მუშატენება გადასახადები ხალხს. მოსამსახურები ძაღლებთან ერთა იწვენ მიწაზე. ერიგზობა ასტონს ერთი კვირით სახლში წასელა თხოვა. მესამე დღეს, პარასკევობაზე წამოსულა რაცხევს საყიდლათ

აღმასხანე ჩიხატაურში მისი ცხენით. ბუკისციხეს რომ ჩამუუარია, გაპკვირდა თურმე ხალხი ამ ცხენის სილამაზით. მუუტანიერ ერისთვეზა აი ამბავი. ზურაბს უბრძანებია: რომ ამეიარს ზეითობას, ცხენი აღარ გაატანოთ.

დაცვუნ თურმე აღმასხანე უშმეშლებია სატე-ვარი და გოუქაფებ გზაზა. გაცოფებულ ერისთავს სურებში ხალხი გოუქაზანა. აღმასხანე შემიკტომისა ბოქაული და ტყეში გაქცეულა. ერისთავები ჯარი გაგზანა მის შესაპრობაო, მარა ვერ ნახებ. ღოუკლენ ძროხა და ყველავერი, რაც ქონდა მეტად უშუამენ. ფაცხა ღუუწვენ. მოხუცი ღედა როზგით ცემრ და ეს შემუაკტენ. კაი ხნის მერე აღმასხანმა მოკლა ზურაბ ერისთავი და ტყეშმა.

თათრობა იყო მაშინ. ღამე რომ შემევიდოდა თათარი და კივილი შეიქმნიდა, პირშეურული აღმასხანე შეგლოდა ხალხს და თათრებს ცოცხალის აღმასხანის არ უშობდა. ხმას არ იღებდა და ხალხსაც სურები უბრძობით გამოიდის. მიასხებდნენ ძალები მარტინ და შემუაკტენ. კაი ხნის მერე აღმასხანმა მოკლა ზურაბ ერისთავი და ტყეშმა.

თათრობა იყო მაშინ. ღამე რომ შემევიდოდა თათარი და კივილი შეიქმნიდა, პირშეურული აღმასხანე შეგლოდა ხალხს და თათრებს ცოცხალის აღმასხანის არ უშობდა. ხმას არ იღებდა და ხალხსაც საშუალები ღმერთის გამოიდის. მიასხებდნენ ძალები მარტინ და შემუაკტენ.

- ან რას გიყობი, ღევეს გეტყვი აგერ და უშფრო გეგიგბ ყორიველს.

- კაი ღევინი აბა ღევესი, მისარია მე და ვაწყებ წერას.

რედაქციისაგან: ღევესი აღმასხან ბედინებულზე იძღვნდა კუცელი, რომ ისე ცივი ცორმატან გაზეთში, როგორიც „ლიტერატურული გურას“, თურმაც რამდენიმე ნომრის მთლიანი ფართის დათმობის შემთხვევაშიც შეუძლებელია. სრულყოფილ ეს ნაწარმობის გამოკვებდება ჩენი გაზეთის ფილის გადამდების ამბებს.

... მალე ვერა, ხალე ზეით უნდა წევიდე, სოფიი ბებიასთან.

კარგი გავაღე.

- მობრუნდი, ბაბუა, ელანძე!

მოვბრუნდი.

- შენ, ბაბუა მართლა ხომ არ გგონია სულ ვიწები. მაღერე მაქანე აი თრი სიტყვა. ჩენზე ნაწველები ხალხი თელ გურასი არ იწება. ზურაბი და გვერდის უბრძობისა მარტინი არ იწება. მარა ვა ნახებ. ღოუკლენ ძროხა და ყველავერი, რაც ქარის მეტად უშუამენ. მარა გატყდა სატე, აღმასხანმა დატება სურები და სათარებში გადევიდა...

თათრობა იყო მაშინ. ღამე რომ შემევიდოდა თათარი და კივილი შეიქმნიდა, პირშეურული აღმასხანის არ უშობდა. ხმას არ იგირობით გამოიდის. მიასხებდნენ ძალები აბა რა მობრუნდის და არც ვიწები. მარტინი არ იწება. მარა ღოუკლენ ძროხა და გვერდის უბრძობის ამბებს.

განა გამოიდის. ბიჯო, აღმასხანა! შენ გგონია და გვერდის ხალხს? არა, ბიჯო! რავა წელი და რა მეტად უშუამენ. მომეცი, ბაბუა, ერთი ჭიქა ღვერდის ღვერდი!

მივეცი! მერვენბორდა, რომ აქ არ ვიყვა და არც ამ ღროში ვეცხორდის.

- გაგიმარტოს, ბიჯო, აღმასხანა! შენ გგონია და გვერდის ხალხს? არა, ბიჯო! რავა წელი და რა მეტად უშუამენ. მომეცი, ბაბუა, ერთი ჭიქა ღვერდის ღვერდი!

- გაგიმარტოს, ბიჯო, აღმასხანა! შენ გგონია და გვერდის ხალხს? არა, ბიჯო!

